

**ПРАВИЛА И КРИТЕРИИ ЗА КАТЕГОРИЗАЦИЯ НА КЛИЕНТИТЕ
НА „ТОКУДА БАНК” АД КАТО ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОСРЕДНИК**

2020 г.

Раздел първи ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Настоящите Правила имат за цел да посочат критериите, въз основа на които ще бъдат категоризирани клиентите на „Токуда Банк“ АД в качеството ѝ на инвестиционен посредник (наричана по-долу за краткост Банката/ИП). Правилата са съобразени с изискванията на следните нормативни актове:

1. Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (Директива 2014/65/ЕС);
2. Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената по т. 1 директива (Делегиран регламент (ЕС) 2017/565);
3. Закон за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ);
4. Наредба №38 на КФН от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници (НИДИП).

Чл.2. В зависимост от характеристиките, които притежават, клиентите на Банката попадат в една от изброените в Раздел II по-долу три категории.

Чл.3. Инвестиционният посредник информира клиентите си на траен носител относно всяко право на клиента да иска различна категоризация и относно всички ограничения на нивото на защита на клиента, до които това би довело.

Чл.4. Инвестиционният посредник ,по искане на съответния клиент, може да третира клиента по следния начин:

а) да счита клиент, който в противен случай би бил категоризиран като приемлива насрещна страна, за професионален или непрофесионален клиент за всички подадени нареждания и/или сделки или по отношение на конкретно нареждане и/или сделка;

б) да счита клиент, който се счита за професионален клиент, за непрофесионален за всички подадени нареждания и/или сделки или по отношение на конкретно нареждане и/или сделка.

Раздел втори КАТЕГОРИИ КЛИЕНТИ И ПРОЦЕДУРИ ЗА ИДЕНТИФИЦИРАНЕ

Чл.5. Професионални клиенти

Това са клиенти, които притежават опит, знания и умения, за да вземат самостоятелно инвестиционни решения и правилно да оценяват естеството и рисковете, свързани с инвестирането във финансови инструменти. Лице, категоризирано като професионален клиент, следва да отговаря на следните критерии:

1. Клиенти, които се смятат за професионални клиенти по отношение на всички инвестиционни услуги, инвестиционни дейности и финансови инструменти:

1.1. Лица, за които се изисква издаването на лиценз за извършването на дейност на финансовите пазари или чиято дейност на тези пазари е регулирана по друг начин от националното законодателство на държава членка, независимо от това, дали е съобразено с директива на Европейския съюз, както и лица, получили лиценз за извършване на тези дейности или по друг начин регулирани от законодателството на трета държава, както следва:

- а) кредитни институции;
- б) инвестиционни посредници;

в) други финансови институции, които подлежат на лицензиране или се регулират по друг начин;

г) застрахователни дружества;

д) колективни инвестиционни схеми и техните управляващи дружества;

е) пенсионни фондове и пенсионно-осигурителните дружества;

ж) лица, които търгуват по занятие за собствена сметка със стоки или стокови деривати;

з) местни дружества;

и) други институционални инвеститори.

1.2. Големи предприятия, които отговарят **поне на две** от следните условия:

а) балансово число – най-малко левовата равностойност на 20 000 000 евро;

б) нетен оборот – най-малко левовата равностойност на 40 000 000 евро;

в) собствени средства – най-малко левовата равностойност на 2 000 000 евро.

1.3. Национални и регионални правителства, държавни органи, които участват в управлението на държавния дълг, централни банки, международни и наднационални институции като Световната банка, Международният валутен фонд, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка и други подобни международни организации.

1.4. Други институционални инвеститори, чиято основна дейност е инвестиране във финансови инструменти, включително лица, които извършват секюритизация на активи или други сделки за финансиране.

2. Клиенти, които могат да бъдат смятани по тяхно искане за професионални клиенти:

Клиентите трябва да отговарят **най-малко на два** от следните идентификационни критерия:

а) през предходните четири тримесечия лицето е сключвало средно за тримесечие по 10 сделки със значителен обем на съответен пазар;

б) стойността на инвестиционния портфейл на лицето, който включва финансови инструменти и парични депозити, е повече от левовата равностойност на 500 000 евро;

в) лицето работи или е работило във финансовия сектор не по-малко от една година на длъжност, която изисква познания относно съответните сделки или услуги.

Чл.6. Процедура за идентифициране на клиенти за „професионални клиенти“ по тяхно искане.

Клиенти извън тези по чл.5, т.1 по-горе, включително организации от публичния сектор, местни държавни органи, общините и частни индивидуални инвеститори, може да поискат от Инвестиционния посредник спрямо тях да не се прилагат някои от изискванията, приложими за непрофесионалните инвеститори. Инвестиционният посредник може да третира такива клиенти като непрофесионални, ако те отговарят на посочените по-долу изисквания и при спазване на описаната процедура. За да бъдат третирани като професионални клиенти, посочените лица могат да поискат да бъдат третирани като професионални клиенти при спазване на следната процедура:

6.1. Инвестиционният посредник не може да приема, че лицата по чл.5, т.2. по-горе притежават знания и опит за пазара, сравними с тези на лицата по чл.5, т.1 по-горе, без да извърши необходимата оценка. Инвестиционният посредник извършва оценка на знанията и опита на клиента от гледна точка на това, дали клиентът може да взема инвестиционни решения и да поема рисковете, свързани с конкретните сделки и услуги. Оценката се извършва по отношение на лицата, които управляват и представляват клиента или които имат право да извършват съответните сделки от негово име и за негова сметка.

6.2. Клиентът трябва да поиска писмено пред Инвестиционния посредник да бъде третиран като професионален клиент общо или във връзка с определени инвестиционни услуги или сделки, или с определен вид сделки или инвестиционен продукт.

6.3. Инвестиционният посредник е длъжен да предупреди в писмен вид клиента на траен носител, че той няма да се ползва от съответната защита при предоставянето на услуги и извършването на дейности от Инвестиционния посредник, както и от правото да бъде компенсирани от Фонда за компенсиране на инвеститорите.

6.4. Клиентът трябва да декларира в отделен от договора документ, че е уведомен за последиците по т.6.3.

6.5. Преди да вземе решение клиентът да бъде третиран като професионален клиент, Инвестиционният посредник трябва да предприеме необходимите действия, за да е сигурен, че клиентът отговаря на изискванията на чл.5, т.2.

6.6. Инвестиционният посредник уведомява професионалния клиент преди началото на предоставяне на инвестиционни и/или допълнителни услуги, че въз основа на получената информация той се смята за професионален клиент и по отношение на него ще се прилагат правилата за професионални клиенти, освен ако Инвестиционният посредник и клиентът не уговорят друго.

6.7. Професионалният клиент има право да поиска промяна в условията на договора между него и Инвестиционния посредник с цел осигуряване по-висока степен на защита за клиента и да бъде третиран като непрофесионален клиент – по отношение на всички или само по отношение на определена сделка.

6.8. Инвестиционният посредник осигурява по-висока степен на защита за клиент по негово искане, когато клиентът прецени, че не може правилно да оцени и управлява рисковете, свързани с инвестирането във финансови инструменти. По-високата степен на защита се предоставя въз основа на писмено споразумение между инвестиционния посредник и клиента, в което изрично се посочват конкретните услуги, дейности, сделки, финансови инструменти или други финансови продукти, във връзка с които на клиента ще се осигурява по-висока степен на защита. По-високата степен на защита осигурява на клиента, че няма да се смята за професионален клиент за целите на приложимия режим към дейността на Инвестиционния посредник, а ще бъде третиран като непрофесионален клиент.

6.9. В случаи, в които Инвестиционният посредник, в хода на извършваната от професионалния клиент дейност установи, че той е престанал да отговаря на условията, при които е определен като професионален клиент, посредникът предприема необходимите мерки за прилагане на по-висока степен на защита по отношение на този клиент.

Чл.7. Ниво на защита на клиент, определен като „професионален клиент“

Клиент, определен като професионален, се ползва с по-ниско ниво на защита от непрофесионалните клиенти и по-високо ниво на защита от приемливите насрещни страни съгласно ЗПФИ, като по отношение на всички инвестиционни услуги, дейности и финансови инструменти:

- Инвестиционният посредник ще предоставя на клиента по-малко информация по отношение на дейността на Банката, предлаганите услуги и разходите, свързани с инвестиции в различни финансови инструменти (всички възнаграждения, комисиони, такси и разноски, както и всички данъци, платими чрез Инвестиционния посредник);
- когато преценява дали финансови продукти, сделки и услуги са подходящи за такъв вид клиент, Инвестиционният посредник може да приеме, че той притежава необходимите опит и знания, за да прецени инвестиционния риск;
- при изпълнение на клиентско нареждане най-доброто изпълнение на нареждането се определя от общата стойност на сделката, включваща цената на финансовия инструмент и разходите, свързани с изпълнението;
- Инвестиционният посредник няма да информира клиента за възникналите обективни трудности, пречателстващи точното изпълнение на нарежданията, незабавно след тяхното узнаване;
- клиентът няма право на компенсация от Фонда за компенсиране на инвеститорите.

Чл.8. Приемлива насрещна страна

8.1. За приемлива насрещна страна се считат следните лица:

- а) инвестиционен посредник,
- б) кредитна институция,

в) застрахователно дружество,
г) колективна инвестиционна схема,
д) управляващо дружество,
е) пенсионен фонд,
ж) пенсионно-осигурително дружество,
з) други финансови институции, които имат лиценз или са регулирани от законодателството на Европейския съюз и на държавите-членки,

и) националните правителства, държавни органи, които управляват държавен дълг, централни банки и международни институции, както и такива лица от трети държави, спрямо които се прилагат изисквания, еквивалентни на изискванията на законодателството на Европейския съюз.

8.2. За приемливи насрещни страни могат да се считат и други лица, които отговарят на определените с чл.71 от Делегиран регламент (ЕС) №2017/565 изисквания, включително лица от трети държави.

8.3. В случай на нареждане на клиент, който е лице от друга юрисдикция, Инвестиционният посредник отчита, дали клиентът е определен като приемлива насрещна страна съгласно законодателството на държавата, в която клиентът е установен. Клиентът предоставя преведен и легализиран документ на посредника, че е лицензиран или регулиран, както е посочено в т.8.1 по-горе.

8.4. При сключването на сделка със или за приемлива насрещна страна по т.8.2. и т.8.3. Инвестиционният посредник следва да разполага с изричното потвърждение от лицето, че е съгласно да бъде третирано като приемлива насрещна страна.

8.5. В случай, че по закон, в съответствие с член 30, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС, в Република България бъдат признати като приемлива насрещна страна и други предприятия (които изпълняват предварително определените пропорционални изисквания, включително количествени прагове) и такова предприятие поиска третиране като приемлива насрещна страна, се прилага следната процедура:

8.5.1. Инвестиционният посредник предоставя на клиента ясно писмено предупреждение на траен носител относно последствията за клиента от такова искане, включително видовете защита, които клиентът може да загуби;

8.5.2. клиентът потвърждава писмено на траен носител искането за третиране като приемлива насрещна страна или като цяло, или по отношение на една или повече инвестиционни услуги или сделка, или видове сделки или продукти, както и това, че разбира последиците от загубата на защита в резултат на искането.

Чл.9. При сключването на сделки със или за приемливи насрещни страни Инвестиционният посредник спазва изискванията по чл.71 от Делегиран регламент (ЕС) № 2017/565:

9.1. Всяко лице, определено като приемлива насрещна страна от Инвестиционния посредник, може изрично да поиска да не се третира като такава страна за всички предоставяни инвестиционни и/или допълнителни услуги или за конкретна сделка.

9.2. Когато лице, определено като приемлива насрещна страна, поиска да не бъде третирано като такава и Инвестиционният посредник се съгласи, това лице ще се третира като професионален клиент, освен ако изрично не е поискало да бъде третирано като непрофесионален клиент.

9.3. Искането се изготвя в писмена форма на траен носител и указва дали третирането като непрофесионален клиент или като професионален клиент се отнася за една или повече инвестиционни услуги или сделки, или за един или повече видове сделки или продукти.

9.4. Когато приемлива насрещна страна изрично поиска третиране като непрофесионален клиент, Инвестиционният посредник третира приемливата насрещна страна като непрофесионален клиент, прилагайки разпоредбите по отношение на исканията за третиране като непрофесионален клиент.

Чл.10. Ниво на защита на клиент, определен като „приемлива насрещна страна“

Клиент, определен като приемлива насрещна страна съгласно изискванията на ЗПФИ, се ползва с по-ниско ниво на защита от професионалните клиенти, като освен изброеното по отношение на професионалните клиенти, в допълнение се прилага следното:

- Инвестиционният посредник няма задължение да изпълнява нареждането на клиента в най-добър интерес на клиента;
- Инвестиционният посредник няма задължение да уведомява клиента за политиката за изпълнение на клиентски нареждания, както и за съществени промени в тази политика;
- Инвестиционният посредник няма задължение да предоставя на клиента достатъчно информация за предоставяната услуга, включително и за разходите за сделките и услугите, предоставени за сметка на клиента;
- Инвестиционният посредник няма задължението да изисква от клиента, съответно от потенциалния клиент, информация за неговите финансови възможности, инвестиционни цели, знания, опит и за готовността му да рискува при предоставяне на финансови продукти и услуги, като счита, че клиентът притежава необходимите знания и опит, за да избере сам подходящата за него инвестиционна услуга;
- Инвестиционният посредник няма задължението да дава на клиента, както и на потенциален такъв, информация, изготвена и предоставяна на непрофесионални клиенти.

Чл.11. Непрофесионални клиенти

Непрофесионален клиент е всички клиенти, които не принадлежат към никоя от горните категории „професионален клиент“ или „приемлива насрещна страна“. Спрямо тази група клиенти по отношение на всички инвестиционни и/или допълнителни услуги и финансови инструменти се прилагат правилата, които осигуряват най-високо ниво на защита.

Чл.12. Инвестиционният посредник има правото да промени категоризацията на непрофесионален клиент единствено след предоставяне на информация съгласно Приложение към §1, т.10 от ЗПФИ.

Чл.13. Инвестиционният посредник информира всеки един от клиентите си на траен носител относно всяко право на клиента да иска различна категоризация и относно всички ограничения на равнището на защита на клиента, до които това би довело.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящите Правила са приети от Управителния съвет на „Токуда Банк“ АД с протокол №770/10.05.2018 г., влизат в сила от датата на приемането им и отменят „Правила и критерии за квалификация на клиентите на ИП „Токуда Банк“ АД“, приети с протокол №680/04.11.2015 г. от Управителния съвет на Токуда Банк АД.

§2. Изменения в настоящите Правила са приети от Управителния съвет на „Токуда Банк“ АД с протокол №901/09.12.2020 г. и влизат в сила от датата на приемането им.

§3. Неразделна част от настоящите Правила са:

- Приложение 1 - Информационна карта за физически лица.
- Приложение 2 - Информационна карта за юридически лица.